

Het gevecht van schrijver en voorlezer Kees Visscher

drage aan Radio Noord kon leveren. Ik wilde dat wel, beschouwde het als iets om een halfjaartje te doen. Maar tot mijn verbazing kwamen er zoveel positieve reacties van luisteraars binnen dat ik me moreel verplicht voelde door te gaan."

Zo werd Kees Visscher, de Grunneger Schriever, langzamerhand Een Naam in de provincie Groningen. Het bleef niet bij zijn verhaaltjes die voor de radio werden uitgesproken. Hij kreeg al gauw tal van aanvragen om avonden in een zaal te verzorgen. "Ik heb", zegt hij nu, "in die jaren tijden gekend dat ik drie, vier avonden per week op stap was." Daarmee steeg Kees Visscher eigenlijk boven zichzelf uit, want hij ging het niet alleen leuk vinden, maar stond ook van zichzelf te kijken. "Van nature ben ik namelijk verlegen. Ik had nooit gedacht dat ik zoiets als voor een volle zaal optreden ooit zou doen." Toch bleef hij beide kanten - het 'zaalwerk' en de schrijverij - ontwikkelen. Schalt de lach hem in de zalen vaak tegemoet, thuis in zijn studeerkamer is diepe stilte vereist. "Ik kan nog geen klok horen tikken. Dan ben ik gelijk afgeleid."

Zijn werk wordt er de laatste tijd serieuzer, beschouwender op. Misschien heeft het met zijn leeftijd (68) te maken, oppert Visscher. Zijn af en toe ontroerende verhalen op de dialectpagina van de DGP-bladen over de vriendschap in de oorlogsjaren tussen een joods meisje en een Nederlandse jongen zijn daarvan een voorbeeld. De verhalen put hij uit zijn verleden, toen hij als jongen aan de Parallelweg in Hoogezand woonde. "Elke dinsdag zag je de trein met joden op weg naar de concentratiekampen in Duitsland voorbij denderen. Dat van de concentratiekampen wist je toen niet, maar je vermoedde wel iets ergs. Overal waar mensen stonden werden briefjes naar buiten gegooid. Dat heeft me - achteraf gezien - meer aangegrepen dan ik vermoedde. En dat heb ik in die verhalen (die later in het boek 'Martha' werden gebundeld, hw) geprobeerd van mij af te schrijven."

Nvhn 35-10-97

van een soort geluksgevoel en niet meer dan dat. "Want ik leef natuurlijk voor meer dingen. Mijn gezin bijvoorbeeld."

De herfstdag van het bezoek is een prachtige. De zon speelt nog steeds koning en in de tuin van Kees Visscher in Veendam bloeit als een 'last rose of summer' een waterlelie in de vijver. Reden voor het interview is de presentatie van Kees' nieuwste boek: 'Klaaine Nachtmaziek', zijn keuze uit een bundel verhalen die hij eerder maakte voor Siemon Rekers programma's 'AHA' en 'Station Noord' bij Radio Noord. Commissaris der Koningin Hans Alders krijgt het eerste exemplaar vrijdag 7 november aangeboden tijdens de officiële presentatie in de borg Welgelegen in Sappemeer.

Het is het zesde boek van Kees Visscher. Maar als schrijver legde hij een redelijk lange weg af om bij het Groninger dialect uit te komen. De oud-sales-manager van het voormalige aardappelmeelconcern Scholten in Foxhol begon omstreeks zijn veertigste met het schrijven van verhalen in het Nederlands. Hij publiceerde die in (literaire) bladen als 'Maat-

staf' en 'Argus' en ook in Avenue die toen een literaire rubriek had. "In het Gronings beschrijven beschouwde ik toen als iets wat vooral lollig of oubollig moest zijn. Ik had er geen weet van dat je in het Gronings juist hele mooie dingen kunt schrijven. Totdat ik in 1980 boeken las van Sien Jensem en gedichten van Simon van Wattum. Dat opende mij eigenlijk de ogen en toen ben ik voorzichtig begonnen met verhalen in het Gronings, serieuze verhalen bedoel ik dan. Daar richtte ik mij aanvankelijk helemaal op."

Maar toevallige omstandigheden hebben in het leven vaak een sturende werking. Dat ging bij Kees Visscher niet anders. In 1986 won hij de literaire prijs van de stichting Het Grunneger Bouk. Hij sprak toen een dankwoord uit dat aansloeg door zijn originaliteit en humor. En het balletje begon te rollen. Visscher: "Wim Ramaker, de toenmalige directeur van Radio Noord en Kirsten Klijsma, presentatrice van deze omroep, zaten in de zaal en vroegen mij na afloop of ik in dezelfde trant als mijn dankwoord elke week een bij-

Eigenlijk zou je kunnen zeggen dat Kees Visscher, de Groninger schrijver uit Veendam, een fenomeen is. Hele zalen vol publiek krijgt hij plat. Via een simpele formule: hij leest gewoon voor uit eigen werk. Hij is dan ook niet alleen als schrijver gevierd (zijn boeken verkopen uitstekend), maar zeker ook als 'voorlezer', om het wat onsympathiek uit te drukken. Kees kan er bij wijze van spreken wel zeven avonden per week op uit om ergens in een zaaltje of bibliotheek het publiek te vermaken. Niet dat hij dat doet trouwens. Ergens in het gesprek zegt hij zelfs dat de schrijver en voorlezer in hem echt wel eens met elkaar om voorrang strijden. "Eigenlijk doe ik allebei met hart en ziel," bekent Kees. Maar misschien gaat diep in hem zijn voorkeur toch uit naar het schrijven. Maar ja. Wanneer hij 's avonds naar huis rijdt na weer een succesvolle avond dan kan hij zich niet ontworstelen aan wat hij zelf "het sentimentele gevoel" noemt "niet voor niets te hebben geleefd." Zo'n gedachte, maakt hij duidelijk, moet je wel in een goed perspectief zien. Als een opwelling